

ନୂତନ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ବର୍ଷାନ୍ତ 2017

Posted On: 27 DEC 2017 7:47PM by PIB Bhubaneswar

ସରକାର 2022 ସୁଦ୍ଧା 175 ଗିଗାୱାଟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ରାସ୍ତାରେ ଅଛନ୍ତି

ବୈଜ୍ଞାନିକ ପଦନ ଏବଂ ସୌର ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ହାସଲରେ ଭାରତକୁ ଯଥାକ୍ରମେ ଚତୁର୍ଥ ଏବଂ ଷଷ୍ଠ ସ୍ଥାନ

2017 ନଭେମ୍ବର ସୁଦ୍ଧା 62 ଗିଗାୱାଟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ହାସଲ, ଏଥିମଧ୍ୟରୁ 2014 ମେ ସୁଦ୍ଧା 27 ଗିଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ 2014 ଜାନୁଆରୀ ସୁଦ୍ଧା 11.79 ଗିଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ହାସଲ

ସ୍ୱଚ୍ଛ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଏବଂ ଫ୍ୟାସିଲିଟେସନ ମାଧ୍ୟମରେ ସୌର ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଐତିହାସିକ କମ ଶୁଦ୍ଧି (ୟୁନିଟ ପିଛା 2.44 ଟଙ୍କା) ଏବଂ ପଦନ ଶକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁନିଟ ପିଛା 2.64 ଟଙ୍କା ଧାର୍ଯ୍ୟ

ଆଗାମୀ 3 ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 100 ଗିଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ସୌର ଶକ୍ତି ଏବଂ 60 ଗିଗାୱାଟ ବିଶିଷ୍ଟ ପଦନ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତାର ଅଭିଳାଷ ସମ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଟ୍ରାନ୍ସମିସନ୍ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ନରେନ୍ଦ୍ର ମୋଦୀଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ନୂତନ ଭାରତ ପାଇଁ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଊର୍ଜା ଭବିଷ୍ୟତକୁ ପୂରଣ କରିବା ନେଇ ନୂତନ ଓ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଅନେକ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଭାରତରେ ବିଶ୍ୱର ସର୍ବବୃହତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ସରକାର ଅକ୍ଷୟ ଊର୍ଜା ଉପରେ ଅଧିକ ଜୋର ଦେଇ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଶକ୍ତିର ବ୍ୟବହାରକୁ ଚୁକ୍ତି କରିବା ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଭାରତରେ ନୂତନ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ଉନ୍ନୟନ ଏବଂ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପ୍ରମୁଖ କାରଣ ହେଉଛନ୍ତି ଶକ୍ତି ସୁରକ୍ଷା, ବିଦ୍ୟୁତ ନିଆଁଟ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଊର୍ଜା ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା, ପାଣିପାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଗ୍ରୀଟ୍ ସଂଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଅଧୀନରେ ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 27.07 ଗିଗାୱାଟ ପରିମାଣର ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ସଂଯୋଗ କ୍ଷମତା ସାମର୍ଥ୍ୟ ଯୋଗକରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ରହିଛି 12.87 ଗିଗାୱାଟର ସୌର ଊର୍ଜା, 11.70 ଗିଗାୱାଟର ପଦନ ଊର୍ଜା, 0.59 ଗିଗାୱାଟର କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳଜ ଶକ୍ତି ଏବଂ 0.79 ଗିଗାୱାଟର ବାୟୋ ଊର୍ଜା । ଭାରତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଊର୍ଜା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରଗତିକୁ ନେଇ ଦୃଢ଼ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକଟ ପୂର୍ବକ ଜାତୀୟ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧତା ଯୋଗଦାନ (ଆଇଇଏନଟିସି)କୁ ନେଇ ଆୟୋଜିତ ଜାତିସଂଘ ପାଣିପାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଫ୍ରେମୱାର୍କ କନଭେନସନର ପ୍ରକାଶ କରିଛି ଯେ ଦେଶ 2030 ସୁଦ୍ଧା ଅଣ ଜୀବାଣୁ ଆଧାରିତ ଊର୍ଜା କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶତକଡା 40 ପ୍ରତିଶତ କ୍ରମବୃଦ୍ଧିଷ୍ଟ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିବ । ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନକୌଶଳର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଏବଂ ସବୁଜ ପରିବେଶ ଅନୁଦାନରୁ ଅଳ୍ପ ସୁଧ ବିଶିଷ୍ଟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ ଭାରତ ଏହା ହାସଲ କରିପାରିବ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । 30.11.2017 ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ 16611.73 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତାରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ସୌର ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ସାମିଲ ରହିଛି 863.92 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ଛାତ ଉପର ସୌର ପ୍ରକଳ୍ପ ।

ସରକାର ପୁଷ୍ଟି ଏବଂ ସୁଧ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବିଧିତ ପ୍ରଦାନ, ବିଭେଦ ଅନୁଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୁବିଧା, ରିହାତି ଯୁକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦ ପ୍ରସାର କରିବା ନେଇ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ସୌର ମିଶନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି ଶକ୍ତି ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟବହାରର ପ୍ରସାର ଏବଂ ଚୁକ୍ତି । ଏହାର ବାସ୍ତବିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ସୌର ଶକ୍ତି ଯେପରି ଭାବେ ଜୀବାଣୁ ଆଧାରିତ ଶକ୍ତି ବିକଳ ମାନଙ୍କ ସହ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିପାରିବ । ଜାତୀୟ ସୌର ମିଶନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ଯୋଜନା, ବହୁମୁଖୀ ଲକ୍ଷ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ, ଆକ୍ରମଣାତ୍ମକ ଆର ଆଣ୍ଡ ଡି ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକୀୟ କଂଚାମାଲ ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ ଗୁଡ଼ିକର ଘରୋଇ ଉତ୍ପାଦନ ଫଳରେ ଦେଶରେ ସୌର ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ହ୍ରାସ କରିବା । ଜୀବାଣୁ ଆଧାରିତ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଦୁର୍ଲଭରେ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ଉତ୍ପାଦନ ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକ କମ ଖର୍ଚ୍ଚରେ କରାଯାଇ ପାରୁଛି । 2022 ସୁଦ୍ଧା 175 ଗିଗାୱାଟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ବଡ଼ ଧରଣର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଛି । ଏଥି ଅନ୍ତର୍ଗତ ସୌର ପାର୍କ, ଛାତ ଉପରେ ସୌର ଶକ୍ତି ଯୋଜନା, ସୌର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୋଜନା, କେନାଲ କୁଳ ଏବଂ ଉପରେ ସିପିୟୁ ଏବଂ ସୌର ପିଭି ପାୱାର ପ୍ଲାଣ୍ଟ ପାଇଁ ସୌର ଶକ୍ତି ଯୋଜନା, ସୌର ପମ୍ପ, ସୌର ରୁଫଟପ ଆଦିର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

2022 ସୁଦ୍ଧା 175 ଗିଗାୱାଟ କ୍ଷମତାର ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ନୂତନ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ପକ୍ଷରୁ ଅନେକ ଯୋଜନା ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ସହ ଏହାର ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସାମିଲ ରହିଛି ଇଂଟର ଆଇଆ, ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧତା (ଆରପିଓ)କୁ ଦୃଢ଼ ଭାବେ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧତା (ଆରଜିଓ) ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ ଆଇନ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ନୀତିରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂଶୋଧନ, ବିଶେଷ ଧରଣର ସୌର ପାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସବୁଜ ଶକ୍ତି କରିତର ପ୍ରକଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଶକ୍ତି ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ନେଟୱର୍କର ଉନ୍ନୟନ, ଶୁଦ୍ଧ ଆଧାରିତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାମୂଳକ ବିଦ୍ୟୁତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ସୌର ଏବଂ ପଦନ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ, ଜାତୀୟ ସମୁଦାୟକୁ ଆ ପଦନ ଶକ୍ତି ନୀତି ନିମନ୍ତେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ, ପଦନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା, ସୌର ଫୋଟୋଭୋଲଟାଇକ/ଡିଭାଇସର ଉନ୍ନତି, ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ପ୍ରସାରଣ ପଦ୍ଧତିର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଆଦେଶ ଏବଂ 2019 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସୌର ଏବଂ ପଦନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ଜନିତ ବିକ୍ରି ଫଳରେ ହେଉଥିବା କ୍ଷତି ବାବଦରେ ସମୀକ୍ଷା କରାଯିବ, ଛାତ ଉପର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ବୃହତ୍ ସରକାରୀ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗିକା ଏବଂ କମ୍ପ୍ଲେକ୍ସର ଡିସ୍କଣ୍ଟ, ସ୍ଥାଗିତ ସିଟିର ବିକାଶ ପାଇଁ ମିଶନ ସ୍ପେଟମେଂଟ ଅଧୀନରେ ରୁଫ ଟପ ସୋଲାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଏବଂ ଶତକଡା 10 ପ୍ରତିଶତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ହାସଲ ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ନେଇ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି, ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗିକା ନିର୍ମାଣ ବାଏ-ଲରେ ସଂଶୋଧନ ଅଣାଯାଇ ଉଚ୍ଚତର ଚରଣ ଅଂଚଳ ଅନୁଯାୟୀ କିମ୍ବା ରୁଫ ଟପ ସୌର ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା, ସୌର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଭିଡୁଭୁମି ନିର୍ମାଣ, କର ମୁକ୍ତ ସୌର ବଣ୍ଟ, ଦୀର୍ଘ ସୁବ୍ରାହ୍ମଣ୍ୟ ରଣ ପ୍ରଦାନ, ରୁଫ ଟପ ସୋଲାରକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ଏନଏଟିଏନଏଲ ଡ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଗୃହ ରଣର ଅଂଶବିଶେଷ କରିବା, ବଂଚନ କମ୍ପାନୀଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ନେଟ ମିଟରିଂକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ଏବଂ ଦ୍ୱିପାର୍ଶ୍ୱିକ ତଥା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ତଥା ସବୁଜ ପରିବେଶ ଅନୁଦାନ ବ୍ୟବହାର କରି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସମନ୍ୱିତ ଶକ୍ତି ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା (ଆଇପିଟିଏସ) ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ ।

ଏମଏନଆରଇର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ଏବଂ ସଫଳତା ଗୁଡ଼ିକ ହେଲା...

ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ସାମର୍ଥ୍ୟ ଆକଳନ

ସ୍ୱଦେଶୀ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦ ବ୍ୟବହାର ଚୁକ୍ତି ଫଳରେ ଆମଦାନୀ କରାଯାଉଥିବା ଜୀବାଣୁ ଲକ୍ଷନ ଉପରେ ଭାରତର ନିର୍ଭରତା ହ୍ରାସ ପାଇବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଭାରତରେ 1096 ଗିଗାୱାଟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ କରାଯିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ରହିଥିବା ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ବ୍ୟବସାୟିକ ଭାବେ ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ଏହାକୁ ଉତ୍ପାଦନ କରିହେବ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି ପଦନରୁ 302 ଗିଗାୱାଟ (100 ମିଟର ମାଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚତାରେ), କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳଜ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ 21 ଗିଗାୱାଟ, ବାୟୋ ଶକ୍ତିରୁ 25 ଗିଗାୱାଟ, ସୌର ଶକ୍ତିରୁ 750 ଗିଗାୱାଟ ଏବଂ ଆବର୍ଜନା କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶତକଡା 3 ପ୍ରତିଶତ ।

ଲକ୍ଷ୍ୟ

2022 ସୁଦ୍ଧା ଭାରତ ସରକାର 175 ଗିଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ସାମିଲ ରହିଛି 60 ଗିଗାୱାଟର ପଦନ ଶକ୍ତି, 100 ଗିଗାୱାଟର ସୌର ଶକ୍ତି, 10 ଗିଗାୱାଟର ବାୟୋମାସ ଶକ୍ତି ଏବଂ 5 ମେଗାୱାଟର ଜଳଜ ଶକ୍ତି ।

2017-18 ପାଇଁ 14550 ମେଗାୱାଟ ଗ୍ରୀଟ୍ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି (ପଦନ 4000 ମେଗାୱାଟ, ସୌର 1000 ମେଗାୱାଟ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳଜ ଶକ୍ତି 200 ମେଗାୱାଟ, ବାୟୋ-ଶକ୍ତି 340 ମେଗାୱାଟ ଏବଂ ଆବର୍ଜନାରୁ ଶକ୍ତି 10 ମେଗାୱାଟ) ହାସଲ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏତଦ୍ୱ୍ୟତୀତ ଅଫ-ଗ୍ରୀଟ୍ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ 15 ମେଗାୱାଟ ଶକ୍ତି ହାସଲ କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସାମିଲ ରହିଛି ଆବର୍ଜନାରୁ ଶକ୍ତି 60 ମେଗାୱାଟ, ବାୟୋମାସରୁ 7.50 ମେଗାୱାଟ, ବାୟୋମାସ ରାସାୟନାୟକରୁ 0.5 ମେଗାୱାଟ, କ୍ଷୁଦ୍ର ପଦନ/ ହାଇଡ୍ରୋ ସିଷ୍ଟମରୁ 100 ମେଗାୱାଟ । 2017-18 ପାଇଁ 150/25 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ସୋଲାର ଫୋଟୋଭୋଲଟାଇକ ସିଷ୍ଟମ ଏବଂ 110,000 ସଂଖ୍ୟା ବିଶିଷ୍ଟ ପାରିବାରିକ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନେଇ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ସାମର୍ଥ୍ୟରେ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ଅଂଶ

ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି, ସମୃଦ୍ଧି, ସହରାକରଣରେ ଚୁକ୍ତି, ମୁଣ୍ଡପିଛା ଶକ୍ତି ବ୍ୟବହାରରେ ଚୁକ୍ତି ଦେଶରେ ଶକ୍ତି ଚାହିଦାକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଇଛି । ଶକ୍ତି ଚାହିଦାକୁ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଭାରତ 31.10.2017 ସୁଦ୍ଧା ବିଭିନ୍ନ ଉତ୍ସରୁ ମୋଟ ଉପରେ 331.95 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ଶକ୍ତି ସାମର୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଛି । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଅକ୍ଷୟ ଊର୍ଜାର କ୍ଷମତା ରହିଛି 60.98 ଗିଗାୱାଟ ଏବଂ ମୋଟ କ୍ଷମତାରେ ଏହାର ଅଂଶ ରହିଛି ଶତକଡା 18.37 ପ୍ରତିଶତ ।

ସଫଳତା

ମଧ୍ୟପଦେଶର ନୀମଣ ମନ୍ଦିରର ପୂଜ-1ରେ 250 ମେଟାଝାଟ ଶମତା ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇ ପାର୍ବ ପତିଷା କରାଯାଇଛି ।

ସୌର ପାର୍କ ଯୋଜନାରେ 20,000 ମେଗାୱାଟରୁ 40,000 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଚଳିତ ବର୍ଷ ରାଜସ୍ଥାନ (100 ମେଗାୱାଟ), ଗୁଜୁରାଟ (500 ମେଗାୱାଟ) ଏବଂ ମିଜୋରାମ (23 ମେଗାୱାଟ)ରେ ତିନୋଟି ନୂତନ ସୌର ପାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସୌର ଶକ୍ତି ଶୂଳ୍କକୁ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ କିଲୋୱାଟ ଘଂଟା ପିଛା 2.44 ଟଙ୍କାର ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ତରକୁ ଅଣାଯାଇଛି ।

କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ହ୍ରାସ ପାଇଥିବା ସୌର ଶକ୍ତି ଶୂଳ୍କ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

କ୍ରମିକ ନଂ	ସମୟ	ସର୍ବନିମ୍ନ ସାମର୍ଥ୍ୟ	ଶୂଳ୍କ	ଯୋଜନା	ରାଜ୍ୟ
1	2017 ଫେବୃଆରୀ	750 ଏମଡବ୍ଲୁ	3.30	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
2	2017 ମେ	250 ଏମଡବ୍ଲୁ	2.62	ଭିଜେଏଫ	ରାଜସ୍ଥାନ
3	2017 ମେ	500 ଏମଡବ୍ଲୁ	2.44	ଭିଜେଏଫ	ରାଜସ୍ଥାନ
4	2017 ଅଗଷ୍ଟ	500 ମେଗାୱାଟ	2.65	ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା	ଗୁଜୁରାଟ

30.11.2017 ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ 41.80 ଲକ୍ଷ ସୋଲାର ଲାଇଟିଂ ସିଷ୍ଟମ, 1.42 ଲକ୍ଷ ସୌର ପମ୍ପ ଏବଂ 181.52 ଏମଡବ୍ଲୁକୁ୍ୟର ପାୱାର ପ୍ୟାକ ଲଗାଯାଇଛି । ଗତ ସାତେ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 18.47 ଲକ୍ଷ ସୌର ଲାଇଟିଂ ସିଷ୍ଟମ, 1.31 ଲକ୍ଷ ସୌର ପମ୍ପ, 96.39 ଏମଡବ୍ଲୁକୁ୍ୟର ପାୱାର ପ୍ୟାକର ପ୍ରମୁଖ ସଫଳତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଛି ।

1) ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୋଜନା, (2) କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିଗ୍ରହଣ ଯୋଜନା, (3) ବଣ୍ଟା ଯୋଜନା, (4) କେନାଲ କୁଳ/ଉପର ଯୋଜନା, (5) ଭିଜିଏଫ ଯୋଜନା, (6) ସୌର ପାର୍କ ଯୋଜନା, (7) ସୌର ରୁଫଟପ ଯୋଜନା ଆଦି ଜାତୀୟ ସୌର ମିଶନ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମହତ୍ତ୍ୱାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରତିରକ୍ଷା ଯୋଜନା ଅଧୀନରେ 300 ମେଗାୱାଟର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତେ 357.50 ମେଗାୱାଟ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାର୍ବଜନୀନ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିଗ୍ରହଣ (ସିପିଏସସିଏସ) ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ 1000 ମେଗାୱାଟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ସମସ୍ତ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । 3000 ମେଗାୱାଟ ବଣ୍ଟା ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଟ୍ରାଂସ-1:3000 ମେଗାୱାଟର ଟେଣ୍ଡର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । 100 ମେଗାୱାଟର କେନାଲ କୁଳ ଏବଂ ଉପର ଯୋଜନାରେ ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା ସାମର୍ଥ୍ୟକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । 2000 ମେଗାୱାଟ ଏବଂ 5000 ମେଗାୱାଟ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଏବଂ 20,000 ମେଗାୱାଟ ସୌର ପାର୍କ ଯୋଜନା ଅନ୍ତର୍ଗତ 21ଟି ରାଜ୍ୟରେ 20,514 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ 35ଟି ସୌର ପାର୍କକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ସୌର ରୁଫଟପ

ମହତ୍ତ୍ୱାଳୟ ଗ୍ରୀତ ସଂଯୁକ୍ତ ରୁଫଟପ ଏବଂ କ୍ଷୁଦ୍ର ସୌର ଶକ୍ତି ପ୍ଲଟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିଚାଳନା କରୁଛି, ଯେଉଁଥିରେ କି ଆବାସିକ, ସାମାଜିକ, ସରକାରୀ/ ସାର୍ବଜନୀନ ଏବଂ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କରେ ସିଏଫଏ/ଆର୍ପିକ ସହାୟତା ମାଧ୍ୟମରେ 2100 ମେଗାୱାଟ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ ।

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ ସାଧାରଣ ବର୍ଗର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଆବାସିକ, ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଏବଂ ସାମାଜିକ କ୍ଷେତ୍ରମାନଙ୍କରେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶତକଡା 30 ପ୍ରତିଶତର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ର ପାଇଁ ସଫଳତା ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଛି । ଘରୋଇ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟବସାୟିକ ଏବଂ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସବସିଡି/ସିଏଫଏ ଲାଗୁ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ 1767 ଏମଡବ୍ଲୁ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ରୁଫଟପ ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଅନୁଦାନ ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପାଖାପାଖି 863.92 ଏମଡବ୍ଲୁ କ୍ଷମତା ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇଛି ।

ସମସ୍ତ 36ଟି ରାଜ୍ୟ/କେନ୍ଦ୍ରଶାସିତ ଅଂଚଳମାନଙ୍କୁ ନେତ୍ର/ଗ୍ରାସ ମିଟରିଂ ନିୟମ ଏବଂ ରୁଫଟପ ସୌର ପ୍ରକଳ୍ପ ଶୂଳ୍କ ବାବଦରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଅବଗତ କରାଯାଇଛି ।

ବିଶ୍ୱ ବ୍ୟାଙ୍କ, ଏସିଆନ ଇନ୍ଫରମେସନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ନୂତନ ଇନ୍ଫରମେସନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ 1375 ମିଲିଅନ ଆମେରିକୀୟ ଡଲାରର ରିହାତି ସୁଧ ବିଶିଷ୍ଟ ରଣ ସୋଲାର ରୁଫଟପ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ ବ୍ୟାଙ୍କ, ପଞ୍ଜାବ ନ୍ୟାସନାଲ ବ୍ୟାଙ୍କ ଏବଂ ନୂତନ ଇନ୍ଫରମେସନ୍ ବ୍ୟାଙ୍କକୁ ପ୍ରଦାନ

ଉପଯୁକ୍ତ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଖାର୍ଚ୍ଚପୌର୍ବ ସୃଷ୍ଟିପାଇଁ ସୂର୍ଯ୍ୟମିତ୍ର ପୁରସ୍କାର ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ 11 ହଜାରରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଲିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗଠି ପ୍ରଦାନ କରିବା, ଅନୁମୋଦନ, ରିପୋର୍ଟ ପ୍ରଦାନ ଆଦି ନିମନ୍ତେ ଏକ ଅନଲାଇନ ପୋର୍ଟାଲ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଆରଟିଏସ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ପରିଚାଳନା କରାଯାଉଛି ।

ସ୍ୱଚ୍ଛତା ଏବଂ ନଜର ରଖାଯିବା ନିମନ୍ତେ ଇସ୍ତୋର ସହଯୋଗରେ ଜିଓ-ଟ୍ୟାଗିଙ୍ଗ ଆରଟିଏସ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅନୁରୋଧ କରିବା ପାଇଁ ହିତାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ସହଜ ଏବଂ ସହାୟକ ହେଲା ଭଳି ମୋବାଇଲ ଆପ ଅରୁଣ (ଅଟକ ରୁଫଟପ ସୋଲାର ଯୁକ୍ତ ନାଭିଗେଟର)ର ଶୁଭାରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।

ବିଭିନ୍ନ ମହତ୍ତ୍ୱାଳୟ ଏବଂ ବିଭାଗରେ ଆରଟିଏସ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପରିଚାଳନା ଲାଗି ଏମଏନଆରଇ ବିଭିନ୍ନ ମହତ୍ତ୍ୱାଳୟରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛି ।

ସୋଲାର ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅଭ୍ୟାସ, ନୀତି, ନିୟମ ଏବଂ ବୈଷୟିକତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ସାରାଂଶ ପୁସ୍ତିକାର ପ୍ରକାଶନ ।

ପବନ ଶକ୍ତି

2016-17ରେ 5.5 ଗିଗାୱାଟର ପବନ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ଯୋଗ କରାଯାଇଛି । ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏତେ ପରିମାଣର ପବନ ଶକ୍ତି ଯୋଗ କରିବାରେ ଏହା ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ । ବର୍ତ୍ତୁମାନ ଦେଶରେ ପବନ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା କ୍ଷମତା ରହିଛି 32.75 ଗିଗାୱାଟ । ସମ୍ପ୍ରତି ପବନ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ହାସଲ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତ ବିଶ୍ୱରେ ତୀନ, ଆମେରିକା ଏବଂ ଜର୍ମାନୀ ତଳକୁ ଚତୁର୍ଥ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି ।

ପବନ ଶକ୍ତି ଉପକରଣ ନିର୍ମାଣ କରିବାରେ ବିଶ୍ୱରେ ଭାରତର ଏକ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଥାନ ରହିଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ଦେଶରେ 53ଟି ମଡେଲର ପବନ ଟର୍ବାଇନ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା 20ଟି ଅନୁମୋଦିତ ନିର୍ମାଣକାରୀ କମ୍ପାନୀ ରହିଛନ୍ତି । ଏମାନେ ନିର୍ମାଣ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଟର୍ବାଇନର କ୍ଷମତା ହେଉଛି 3.00 ମେଗାୱାଟ ବିଶିଷ୍ଟ । ଭାରତରେ ନିର୍ମାଣ ହେଉଥିବା ପବନ ଟର୍ବାଇନ ଗୁଡ଼ିକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନର ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଏଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ବିଶ୍ୱ ବଜାରରେ ସବୁଠାରୁ କମ । ଏହାକୁ ଯୁରୋପ, ଆମେରିକା ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ରପ୍ତାନୀ କରାଯାଉଛି ।

ଜାତୀୟ ପବନ ଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଏନଆଇଡବ୍ଲୁ) ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ପବନ ଶକ୍ତିର କ୍ଷମତାର ପୁନଃଆକଳନ କରାଯାଇଛି । 100ମିଟର ହ୍ରାସ ଉଚ୍ଚତାରେ ଏହା 302 ଗିଗାୱାଟ ହେବ ବୋଲି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି । ଏନଆଇଡବ୍ଲୁ ଖେବସାଇଟରେ ଅନଲାଇନ ପବନ ଆକଳାସ ଉପଲବ୍ଧ ରହିଛି ।

ପ୍ରଥମ ଏସଇସିଆଇ ପବନ ନିଲାମୀରେ(1000ମେଗାୱାଟ, 2017 ଫେବୃଆରୀ ସୁଦ୍ଧା 3.46 ଟଙ୍କା ଶୂଳ୍କ) ପିପିଏଏସ/ପିଏସଏଏସ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ପବନ ଶକ୍ତି ନିଲାମୀର ଫଳାଫଳରେ ଯୁନିଟ ପିଛା 2.64 ଟଙ୍କାର ସର୍ବନିମ୍ନ ଶୂଳ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ଭାରତରେ ସୁଦୀର୍ଘ ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳମାନ ରହିଛି ଏବଂ ଏଠାରେ ପବନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବ୍ୟାପକ ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । କ୍ୟାବିନେଟ ଜାତୀୟ ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳ ପବନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ଏବଂ 2015 ଅକ୍ଟୋବର 6 ତାରିଖରେ ଏନେଇ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ଗୁଜୁରାଟ ଏବଂ ତାମିଲ ନାଡୁ ଉପକୂଳରେ କେତେକ ବୃକ୍କକୁ ଟିକ୍ସ କରାଯାଇଛି । ପବନ ସମ୍ପଦ ବାବଦରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବା ପାଇଁ ଗୁଜୁରାଟ ଉପକୂଳରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଲିଡାର ଲଗାଯାଇଛି ।

ପବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭବିଷ୍ୟବାଣୀ: ତାମିଲନାଡୁରେ ଏନଆଇଡବ୍ଲୁ ଦ୍ୱାରା ପବନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରାଯାଇଥିବା ଭବିଷ୍ୟବାଣୀକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଗୁଜୁରାଟ ଏବଂ ରାଜସ୍ଥାନ ସହିତ କୁଖ୍ୟାଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷର ।

120 ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ପବନ ସମ୍ପଦ ପାଇଁ ମେସୋ ସ୍କେଲ ମ୍ୟାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି କାରଣ ଅଧିକାଂଶ ଚର୍ଚ୍ଚାଳନକୁ 100 ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । 100 ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିବା ଚର୍ଚ୍ଚାଳନ ଫଳରେ ମିଳୁଥିବା ପବନ ଶକ୍ତିର ପରିମାଣ 302 ଗିଗାୱାଟ ହୋଇଥିବା ବେଳେ 120 ମିଟର ଉଚ୍ଚତାରେ ସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଫଳରେ ଏହି ଶକ୍ତିର ପରିମାଣ 600 ଗିଗାୱାଟ ହେବ । ସମୁଦ୍ର କୁଳ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ଥାନର ପବନ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ମେସୋ ସ୍କେଲ ମ୍ୟାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ପ୍ରକୃତ ସ୍ଥାନର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିମାପ ସହିତ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟବହାରକୁ ସଂଯୁକ୍ତ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ବିଦ୍ୟୁତ ଆଇନର ଧାରା 63 ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଡିଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀକୁ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଡିସେମ୍ବରରେ ଜାରି କରାଯାଇଛି ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳଜ ଶକ୍ତି

ଗ୍ରୀତ ସଂଯୁକ୍ତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଅଧୀନରେ ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 27.07 ଗିଗାୱାଟର ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି କ୍ଷମତା ଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳଜ ଶକ୍ତିର ଯୋଗଦାନ ରହିଛି 0.59 ଗିଗାୱାଟ ।

ବାୟୋମାସ ଶକ୍ତି

ବାୟୋମାସ ଶକ୍ତିରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ରହିଛି ବାୟୋମାସ ବହନରୁ ସଂଯୋଗ, ବାୟୋମାସ ଗ୍ୟାସିଫିକେସନ ଏବଂ ବ୍ୟାଗେଜ କେନେରେସନ । 30.11.2017 ସୁଦ୍ଧା ଏହି ଶକ୍ତିର କ୍ଷମତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 8181.70 ମେଗାୱାଟରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।

ପାରିବାରିକ ଉପଯୋଗୀ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ଲାଟ୍

ଜାତୀୟ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ଏବଂ ଗୋବର ପରିଚାଳନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (ଏନବିଏମଏମପି) ଅନ୍ତର୍ଗତ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରାମାଂଚଳ ଏବଂ ଅର୍ଦ୍ଧ ସହରାଂଚଳ ପରିବାରରେ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ଲାଟ୍ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । 2017-18ରେ 1.10 ଲକ୍ଷ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ 1.15 ଲକ୍ଷ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ଲାଟ୍ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି । ଏହାଫଳରେ ବାୟୋଗ୍ୟାସ ପ୍ଲାଟ୍ ସଂଖ୍ୟା କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ 49.8 ଲକ୍ଷରେ ପହଞ୍ଚିଛି ।

ଅଫ-ଗ୍ରୀଡ଼ ଯୌର ଆପ୍ଲିକେସନ

30.11.2017 ସୁଦ୍ଧା ଦେଶରେ 41.80 ଲକ୍ଷ ସୋଲାର ଲାଇଟିଂ ସିଷ୍ଟମ, 1.42 ଲକ୍ଷ ସୋଲାର ପମ୍ପ ଏବଂ 181.52 ମେଗାୱାଟର ପାୱାର ପ୍ୟାକ ଲଗାଯାଇଛି । ଗତ ସାତେ ତିନି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 18.47 ଲକ୍ଷ ଯୌର ଲାଇଟ ସିଷ୍ଟମ, 1.31 ଲକ୍ଷ ଯୌର ପମ୍ପ ଏବଂ 93.39 ମେଗାୱାଟର ପାୱାର ପ୍ୟାକ ଲଗାଯାଇଥିବାର ରିପୋର୍ଟ ମିଳିଛି ।

ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଶୁଦ୍ଧ ନୀତିରେ ସଂଶୋଧନ

ମାର୍ଚ୍ଚ 2022 ସୁଦ୍ଧା ଯୌର ଆରପିଓରେ ଶତକଡା 80 ପ୍ରତିଶତ ବୃଦ୍ଧି ।

ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖ ପରେ ନୂତନ କୋଇଲା/ ଲିଗନାଇଟ ଆଧାରିତ ତାପଜ ପ୍ଲାଟ୍ ପାଇଁ ଆରଜିଓର ପ୍ରାରମ୍ଭ ।

ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ବଣ୍ଟନି ମାଧ୍ୟମରେ ବହନ କଲା ଭଳି ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।

ଯୌର ଏବଂ ପବନ ଶକ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ ସଂଚରଣ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା କ୍ଷତି ଭରଣା କରାଯିବ ନାହିଁ ।

2016-17, 2017-18 ଏବଂ 2018-19 ପାଇଁ ଶକ୍ତି ମନ୍ତ୍ରାଳୟ ଯୌର ଏବଂ ଅଣଯୌର ଶକ୍ତି ନେଇ ଆରପିଓର ଦୀର୍ଘସୂଚୀ ପ୍ରଗତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ 2016 ଜୁଲାଇ 22ରେ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲା । ଏହାକୁ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା...

ଦୀର୍ଘସୂଚୀୟ ପ୍ରଗତି	2016-17	2017-18	2018-19
ଅଣଯୌର	8.75%	9.50%	10.25%
ଯୌର	2.75%	4.75%	6.75%
ମୋଟ	11.50%	14.25%	17.00%

ଆଇଆରଇଡିଏ

ଭାରତୀୟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ବିକାଶ ଏଜେନ୍ସି (ଆଇଆରଇଡିଏ)କୁ ମିନି ରଡ଼ ଷ୍ଟାର୍ଟସ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆଇଆରଇଡିଏର ଅଧିକାର ଭୁକ୍ତ ପୃଷ୍ଠିକୁ 1000 କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ 6000 କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଛି ।

ସବୁଜ ଶକ୍ତି କରିତର

ମୋଟ 10141 କୋଟି ଟଙ୍କାର ପ୍ରକଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଆନ୍ତଃ-ରାଜ୍ୟ ସଂଚାରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିରେ ସମୃଦ୍ଧ 8ଟି ରାଜ୍ୟରେ (ତାମିଲ ନାଡୁ, ରାଜସ୍ଥାନ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ, ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ର, ଗୁଜରାଟ, ହିମାଚଳ ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅନୁଦାନରେ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ରହିଛି ଶତକଡା 20 ପ୍ରତିଶତ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ ରହିଛି 40 ପ୍ରତିଶତ (ମୋଟ 4056.67 କୋଟି) ଏବଂ ଶତକଡା 40 ପ୍ରତିଶତ ହେଉଛି କେଏଫଡବ୍ଲୁ ରଣ (500 ମିଲିଅନ ଯୁରୋ) । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆନୁମାନିକ 9400 ସିକେଏମ ସଂଚରଣ ଲାଇନ ଏବଂ ମୋଟ 19000ଏମଭିଏ କ୍ଷମତା ସମ୍ପନ୍ନ ସବ୍‌ଷ୍ଟେସନ 2020 ମାର୍ଚ୍ଚ ସୁଦ୍ଧା ଶେଷ କରାଯିବ । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଆନୁମାନିକ 20,000 ମେଗାୱାଟର ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗ କରିବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଗ୍ରୀଡ଼ର ଉନ୍ନତିକରଣ କରିବା ।

6777 କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏନେଇ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ପାଖାପାଖି 1400 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷେପ

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ସମ୍ମାନ ଦେଶମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ନେତୃତ୍ୱର ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରୁଛି ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଯୌର ସଚ୍ଚି (ଆଇଏସଏ) ଗଠନ କରିବାରେ ପ୍ରାୟ ସହ ମିଶି ଏକ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ଆଇଏସଏର ବିଶ୍ୱର 121ଟି ଦେଶ ସଦସ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । 47ଟି ଦେଶ ପ୍ରେମଖର୍ଚ୍ଚ ରାଜିନାମାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏବଂ ଏହା ଗଠନ ହେବାର ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ 18ଟି ଦେଶ ଏଥିରେ କେତେକ ସଂଶୋଧନ ଆଣିଛନ୍ତି । ଏହି ଅନୁଯାୟୀ ଆଇଏସଏ 6.12. 2017ରେ ଏକ ଆଇନତଃ ବୈଧ ସଂସ୍ଥାରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ହେଡକ୍ୱାର୍ଟର ଭାରତରେ ଅବସ୍ଥିତ ।

ଯୌର ଆଧାରିତ ପାୱାର କେନେରେଟର, ବାୟୋମାସ ଆଧାରିତ ପାୱାର କେନେରେଟର, ପବନ ଶକ୍ତି ପରିଚାଳିତ ଯନ୍ତ୍ର, ମାଇକ୍ରୋ-ହାଇଡେଲ ପ୍ଲାଟ୍ ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଆଧାରିତ ସାର୍ବଜନୀନ ବ୍ୟବହାରିକ ସ୍ଥିତି ଆଲୋକ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ଅଗମ୍ୟ ଗ୍ରାମକୁ ବିଦ୍ୟୁତକରଣ ଆଦି ପାଇଁ 15 କୋଟି ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ରଣ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ଘରୋଇ ତଥା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ରଣ ସୀମା ରହିଛି 10 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ।

ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିତରଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶତକଡା 100 ପ୍ରତିଶତ ବୈଦେଶିକ ସିଧାସଳଖ ପୁରସ୍କୃତିବେଶକୁ ଅନୁମତି ରହିଛି । ତେବେ ଏହା 2013ର ବୈଦ୍ୟୁତିକ ଆଇନ ମୁତାବକ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ହେଲା...

କ)175 ଗିଗାୱାଟ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଆଧାରିତ 100 ଗିଗାୱାଟ ଯୌର ଶକ୍ତି ହାସଲ ନେଇ ଘୋଷଣା ।

ଖ)ଶୁଦ୍ଧ ଆଧାରିତ ପ୍ରତିବୃଦ୍ଧିତାମୂଳକ ବିଡିଂ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ଯୌର ଏବଂ ପବନ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଜାରି ।

ଗ) 2018-10 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି କ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରତିବନ୍ଧତା (ଆରପିଓ)ର ଘୋଷଣା ।

1) ନୂତନ କୋଇଲା/ ଲଗାଇତ ଆଧାରିତ ତାପଜ ପ୍ଲାଟରେ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତି ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତାର ଘୋଷଣା ।

2) କାତୀୟ ସମୁଦ୍ରକୂଳ ପବନ ଶକ୍ତି ନୀତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ

3) ପବନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ପୁନଃକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ନେଇ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ।

ଘ) ସୌର ଫୋଟୋଭୋଲଟିକ ସିଷ୍ଟମ/ ଯନ୍ତ୍ର ଚାଳୁ କରାଯିବା ନେଇ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ

ଙ) ଆନ୍ତରାଜ୍ୟ ସଂଚରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ମୂଲ୍ୟ ହଟେଇବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

1) ପାଟଟି ରାଜ୍ୟରେ ଏଲଇଡି ସ୍ଥିତ ଲାଇଟ ଲଗାଇବା ପାଇଁ ଅଟଳ ଜ୍ୟୋତି ଯୋଜନାର ଶୁଭାରମ୍ଭ ।

2) ବିଶେଷ ସୌର ପାର୍କ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ।

3) ରୁଫଟପ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ଅଢାଳିକା ଏବଂ କପ୍ପେସ୍ଟର ଚିହ୍ନଟ ।

ଚ) ରୁଫ ଟପ ସୋଲାର ପ୍ରକଳ୍ପ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ସ୍ମାର୍ଟ ସିଟି ବିକାଶ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ଅନ୍ତର୍ଗତ ମିଶନ ଷ୍ଟେଟମେଣ୍ଟରେ ଶତକଡା 10 ପ୍ରତିଶତ ଅକ୍ଷୟ ଶକ୍ତିକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରିବା ।

ଛ) ନୂତନ ଉଚ୍ଚତମ ଅଢାଳିକା ନିର୍ମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୁଫ ଟପ ସୋଲାର ପ୍ରକଳ୍ପକୁ ବାଧ୍ୟତା ମୂଳକ କରିବା ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାପନ ବାଏ-ଲରେ ସଂଶୋଧନ ।

ଜ) ସୌର ପ୍ରକଳ୍ପ ପାଇଁ ଭିଡିଓକୁ ସୁବିଧା ।

1) କର ମୁକ୍ତ ସୋଲାର ବଣ୍ଟ ନିର୍ମାଣ ।

ଝ) ରୁଫ ଟପ ସୋଲାର ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ/ ଏନଏଚବି ରଣ ପ୍ରଦାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅଂଶବିଶେଷ କରିବା ।

ଞ) ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ଦ୍ଵିପାକ୍ଷିକ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସ୍ତରରୁ ଅନୁଦାନ ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ସବୁଜ ପରିବେଶ ଅନୁଦାନରୁ ମଧ୍ୟ ସହାୟତା ଗ୍ରହଣ ।

